

Postanowienie z dnia 15 lipca 2010 r.

III SW 84/10

Wpisanie wyborcy do spisu wyborców w dwóch obwodach głosowania narusza art. 4 ustawy z dnia 27 września 1990 r. o wyborze Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej (jednolity tekst: Dz.U. z 2010 r. Nr 72, poz. 467 ze zm.).

Przewodniczący SSN Andrzej Wróbel, Sędziowie SN: Halina Kiryło (sprawozdawca), Jolanta Strusińska-Żukowska.

Sąd Najwyższy, po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w dniu 15 lipca 2010 r. sprawy z protestu wyborczego Włodzimierza G. przeciwko ważności wyborów prezydenckich, przy udziale: 1) Przewodniczącego Państwowej Komisji Wyborczej, 2) Przewodniczącego Okręgowej Komisji Wyborczej Nr 19 w Krakowie, 3) Prokuratora Generalnego

p o s t a n o w i ł:

1. wyrazić opinię, że zarzuty protestu naruszenia art. 4, art. 25 ust. 2 i art. 34 pkt 2 ustawy z dnia 27 września 1990 r. o wyborze Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej (jednolity tekst: Dz.U. z 2010 r. Nr 72, poz. 467) są zasadne, lecz naruszenie to nie miało wpływu na wynik wyborów;

2. pozostawić protest bez dalszego biegu w odniesieniu do pozostałych zarzutów.

U z a s a d n i e n i e

Włodzimierz G. wniósł protest przeciwko wyborowi Prezydenta RP, zarzucając naruszenie art. 2 i art. 127 Konstytucji RP oraz art. 4 i art. 25 ustawy z dnia 27 września 1990 r. o wyborze Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej i domagając się stwierdzenia nieważności wyboru. Naruszenie wskazanych przepisów polegało na tym, że córka wnoszącego protest Aleksandra B., przebywająca na studiach doktoranckich w Wielkiej Brytanii i tam uczestnicząca w obydwu turach wyborów prezydenckich, nie

została wykreślona ze spisu wyborców Obwodowej Komisji Wyborczej [...] w Krakowie, co stwarzało możliwość podwójnego głosowania. Zdaniem protestującego opisana sytuacja nie była odosobniona i mogła wywrzeć wpływ na wynik wyboru Prezydenta RP, zwłaszcza że większość osób głosujących poza miejscem stałego zamieszkania oddawała głosy na Bronisława Komorowskiego.

Okręgowa Komisja Wyborcza Nr 19 w Krakowie przyznała, że Aleksandra B., posiadająca miejsce stałego zameldowania w Krakowie przy ulicy K., nie została wykreślona ze spisu osób uprawnionych do głosowania w Obwodowej Komisji Wyborczej [...] w Krakowie, mimo iż w dniu 18 czerwca 2010 r. do Wydziału Spraw Administracyjnych Urzędu Miasta Krakowa wpłynęło zawiadomienie o dopisaniu córki wnoszącego protest do spisu osób uprawnionych do głosowania w zagranicznym obwodzie.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 129 Konstytucji RP wyborcy przysługuje prawo zgłoszenia do Sądu Najwyższego protestu przeciwko ważności wyboru Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej na zasadach określonych w ustawie. W myśl art. 73 ust. 3 ustawy z dnia 27 września 1990 r. o wyborze Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej wnoszący protest powinien sformułować w nim zarzuty oraz przedstawić lub wskazać dowody, na których opiera swoje zarzuty. W świetle art. 72 ust. 1 tegoż aktu przedmiotem zarzutów może być naruszenie przepisów ustawy o wyborze Prezydenta lub dopuszczenie się przestępstwa przeciwko wyborom, jeżeli to naruszenie bądź przestępstwo miało wpływ na wynik wyborów.

W rozpoznawanym przypadku przyznany został fakt wpisania Aleksandry B. do spisu wyborców w dwóch obwodach głosowania. Tymczasem zgodnie z art. 4 ustawy o wyborze Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej wybory są równe; wyborcy biorą udział w wyborach na równych zasadach. Zasada równości wyborów to jedna z podstawowych zasad prawa wyborczego w państwie demokratycznym. Równość wyborów interpretuje się w dwóch aspektach: formalnym i materialnym. Równość wyborów w znaczeniu formalnym oznacza zapewnienie wyborcom oddania jednakowej ilości głosów w wyborach oraz umożliwienie uczestnictwa w głosowaniu na takich samych zasadach. Materialna równość to jednakowa dla każdego wyborcy siła głosu polegająca na tym, że głos każdego wyborcy przynosi tożsamy skutek dla wyników

wyborów. Wnoszący protest kwestionuje dochowanie zasady równości wyborów w znaczeniu formalnym przez stworzenie niektórym wyborcom możliwości oddania więcej niż jednego głosu. Niezrealizowanie powyższej zasady jest zaś konsekwencją naruszenia dwóch innych przepisów ustawy, a mianowicie art. 25 ust. 2, który stanowi, iż wyborca może być wpisany tylko do jednego spisu wyborców oraz art. 34 pkt 2, w myśl którego organ sporządzający spis wyborców skreśla ze spisu osoby, o których otrzymał urzędowe zawiadomienie w sprawie wpisania do spisu w innym obwodzie głosowania. Nie ulega wątpliwości, że w niniejszej sprawie doszło do naruszenia powołanych przepisów. Naruszenie to nie miało jednak wpływu na wynik wyborów Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej i to nie tylko z uwagi na dużą różnicę głosów oddanych na każdego z kandydatów, ale przede wszystkim ze względu na fakt, że - jak wynika z treści samego protestu - Aleksandra B. oddała swój głos w jednym obwodzie głosowania. W proteście nie wskazano zaś żadnych przykładów i dowodów na to, że miały miejsce inne sytuacje podobne do opisanej. Nie ma więc podstawy, aby domniemywać, iż analogiczne błędy popełniły również inne organy sporządzające spisy wyborców.

Mając powyższe na uwadze, Sąd Najwyższy z mocy art. 75 ust. 1 ust. 1a ustawy o wyborze Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej wyraził opinię jak w punkcie 1 postanowienia, natomiast odnośnie do zarzutów protestu naruszenia innych przepisów niż przepisy powołanej ustawy (a zatem naruszenia przepisów Konstytucji RP, które nie są jednocześnie naruszeniami przepisów tejże ustawy) należało pozostawić protest bez dalszego biegu stosownie do art. 74 ust. 1 ustawy.

=====